

Božena LOBOREC

Jacobs kuća

»Marijana, slatka mala Marijana« fiću-kao je Adam kroz zube. Ta mu se pjesma uvijek nametala kad je bio nečim vrlo zaokupljen, a sad je imao i te koliko razloga za pjesmu: pred njim je bila cijela hrpa kartončića koje je pažljivo izrezivao i lijepio. Kartončići su još mirisali na Jacobs kavu među koju su bili pomiješani i koje je Adam brižljivo spremio da jednog dana izazove sreću jer su nudili — kuću, pravu pravcatu kuću. Cijuk velikih škara i ženino lupkanje posuđem uplitalo mu se u zviždukanje.

— Samo bespotrebno stvaráš smeće — promrmljala mu je iza leđa žena Lucija brišući tanjure i spremajući ih u ormar. — Ne razumijem što ti je odjednom! Nikad nisi igrao nikakve igre na sreću, a sad najednom hoćeš kuću. Ma kakva kuća!

— Nikad se ne zna! — zasmijulji se Adam i Lucija mu u glasu prepoznaje onaj đavolski prizvuk zbog kojeg je u mladosti često zadrhtala. Sada se naroguši na njegovo samopouzdanje i lupnuvši jače tanjurom zagunđa:

— Nismo mi te sreće! Baci to sve u koš! Pametnije bi bilo da mi pomogneš.

— Polako, stara moja, polako.

— A i što će nam sada ta kuća? Baš da je i dobijemo, što bismo s njom?

— Žensko ti je uvijek žensko! — nasmije se dobrodušno Adam i iskosa pogleda Luciju. Pomilovao ju je pogledom po pogrbljenim leđima ne ispuštajući iz ruku svoje papiriće.

— Djeca su se udomila, a nama je dobro i ovako — nastavljala je Lucija.

— Ne kažem da nije — složio se odmah Adam — ali kuća je kuća!

— Meni je pravo i ovako — gundala je Lucija u ormar. — Što nam fali? Imamo stan, bolji nego što smo ga ikad imali. Voda, centralno grijanje, balkon, kupaoonica. Što će nam više?

— Ako nas izvuku, imat ćemo kuću — tvrdoglavo reče Adam, a sjaj u očima zasvjetluca mu mladenački.

— Kad je nismo imali dosad, ni sad nam ne treba! — zamalo viknu Lucija.

— Imat ćemo kuću, lijepu kuću, malo vrta, jednu, dvije jabuke... — zaneseno je govorio Adam.

— Više volim kruške! — upadne mu u riječ Lucija. — Ti bi samo jabuke, jabuke...

— Dobro! — složi se odmah Adam. — Mogu biti i kruške. Imat ćemo mjesta i za drugo voće.

— Dok kruške narastu i počnu roditi, mi ćemo biti već u grobu.

— A, poživjet ćemo mi još! Posadit ćemo polustablašice i za godinu-dvije bit će roda, vidjet ćeš! Udeš u vrt i otkineš jabuku ili krušku! Divota! Što kažeš?

— Ah, i taj vrt! — mahne Lucija krpom za posuđe.

— Uvijek si maštala o nekoliko gredica.

— Da! — zamišljeno se složi ona. — Samo za malo salate, koju mrkvu, peršin, malo paprike, malo, paradajza... — ... malo kelja, malo zelja... — nastavio je Adam kroz smijeh pa, pobojavaši se da se ne naljuti, reče ozbiljno: — Za sve će biti mjesta. I za zelje, i za kelj, i za salatu... cijele gredice...

— Pa ne trebam cijelu gredicu zelja! — naljuti se Lucija i ponovo mahne krpom. — Najviše deset glavica.

— Slažem se — pomirljivo će Adam.

— Kako ti kažeš. Deset glavica zelja, jednu gredicu luka, jednu gredicu mrkve...

— Cijelu gredicu? — prekine ga Lucija i okrene se k njemu. — Cijelu gredicu luka? Pa što će nam toliki luk, zaboga? Neću valjda sad pod starost prodavati luk na placu! Ili mrkvu! Što će nam? Koliko ti juhe pojedeš, toliko uvijek

možemo kupiti »Podravkinu«, a za sebe bome neću kuhati juhu.

— Pa dat ćemo djeci koju mrkvu kad svrate — reče Adam. — Ili koji luk.

— Imaju oni.

— Branku kad dođe iz Zagreba.

— Ipak mi je cijela gredica previše. Radije bih stavila cvijeće.

— Cvijeće, cvijeće... — raznježi se Adam, a pogled mu odluta na prozor k teglama s nekoliko cvjetova. — Nekoliko grmova ruža — nastavljao je tišavši glas od uzbuđenja — nekoliko grmova ruža... pa gladiole... pa kane... Lucija se nije usudila da ga prekine. Zajedno s mnjim vidjela je cvijeće oko kuće, mnogo cvijeća, pa se osmjehnula. U kuhinji zavlada tišina.

— E, moj Adame, baš si djetinjast! — prekinu šutnju Lucija — Kuća, vrt, cvijeće, mrkva! A gdje, pitam te. Nemaš ni gradilišta!

— Kako da nemam! Zet će nam dati dio svoga dvorišta. Razgovarao sam s njim.

— Razgovarao si? — zaprepasti se Lucija.

— Jesam! Dio zetovog dvorišta sam osigurao, a dio ću kupiti od prvog susjeda. Dosta je, sve sam premjerio.

— Koji dio misliš? Do ulice nema mjesta.

— Onaj dio u dnu dvorišta. Lijep komad.

— Onaj dio u kutu?

— Da. Ostat će i za njih dosta. Zet se slaže, a i susjed je pristao.

— Uh, u dvorištu! — namrgodi se Lucija. — Neću imati ni prozor na ulicu.

— Gle, pa nisi ti tako mlada da ti treba prozor na ulicu! Gle ti nje! Sad bi ona prozor na ulicu! Imaš ti dosta posla u kući, a ne da gledaš kroz prozor. Kakva ulica!

Lucija ušuti. Adam je uvijek bio malo ljubomoran i bude li navaljivala, ozbiljno će ga naljutiti. Rasprostre krpu na radijator, uze metlu i počne mesti.

— Strpi se, sad ću ja — reče Adam prekinuvši zviždanje. Lucija sjedne za stol ne ispuštajući metlu. Zagledala se u kartončice na kojima su bile nalijepljene Jacobs kuće od kojih će jedna postati prava i njihova.

— A koliko je to soba? — upita.

— Mislim, tri.

— Tri?

— Jedna je naša spavaća, jedna dnevni boravak i još jedna za djecu kad nam dođu u goste.

Popodne je sunce plesalo po Adamovim izbrazdanim rukama. Lucija se zagleda u njegove koščate prste.

— Tri sobe ne možemo namjestiti — ražalosti se ona. — Nemamo toliko namještaja.

— Pa kupit ćemo.

— Kupiti? Čime?

— Novcem, jasno.

— Oni što ga štedimo za smrt?

— Ja za smrt ne štedim ništa! — grubo odgovori Adam.

— Rekli smo da nam se taj novac nađe ako...

— Što?

— ... ako nam se nešto desi, bolest...

— Zdravi smo.

— Moja reuma nije zdravlje, a i tvoja jetra...

— Oh! — odmah Adam ljutito i Lucija ušuti. Gledala je kako su se kartončići s kućama namnožili. Nije se usudila ni jedan uzeti u ruke: da ga ne urekne, što li? Adam je šištao kroz zube »Marijana, slatka mala Marijana« i zveckao škarama.

— Tu mora da je tako mala kupaonica da ni veš-mašina ne stane — opet za- gundajući Lucija podbočivši se o metlu.

— Stane, sigurno stane. Pa nemamo ni sad veliku kupaonicu. Što će ti velika kupaonica? Nećeš u njoj plesati!

— Ne kažem da ću plesati! A i košara za prljavi veš...

— Eto, sad je košara za prljavi veš najveći problem!

— Pa nije! — odmahne Lucija glavom, pošuti pa se opet ogłosi čangrizavo: — A grijanje? Kakvo je grijanje?

— Grijanje ćemo provesti od zeta. Plinsko. Dogovorili smo se. Povučićemo jednu cijev od njih.

— Ja bih ipak radije drugo gradilište. Tamo ćemo biti baš u kutu.

— U kutu, nikome na putu! — nasmi- je se Adam. Pogledao ju je ispod oka:

prigovara, ali neka prigovara, samo neka priča, neka priča! — Gle ti moju staru! Da ne bi možda na Trgu Republike ili kraj spomenika? Ili kraj robne kuće?

— Kraj robne kuće — to da! — lupnu Lucija zadovoljno po stolu. — Dućan nam je blizu. . .

— E, ne može! — odsiječe Adam.

Ušutjela je. Uspjet će malo umiljavanjem, a malo tvrdoglavošću, kao uvijek, pomisli.

— Možda. . . — počela je polako, ali je Adam prekine:

— Rekao sam ti da sam gradilište osigurao. Mjesto je dobro. Pa što, ako nećeš gledati na ulicu? Ni ovdje ne gledaš na ulicu. A i riješit ćemo se ovog smrada od stanice.

— Tamo ću pak gutati dipov dim, a taj je još gorji — rekla je tvrdoglavo, ali je odmah požalila: pobjerala se da će se posvađati. Pošutjela je čas, ali nije izdržala da opet ne zagunda: — Meni se čini da je kuća premala. Bit ćemo kao u kavezu.

— Paaa. . . — otegnu Adam — mala jest, ali je kuća. Kuća! Naša!

— Kad je izvlačenje?

— Koncem mjeseca.

— Neće nas izvući.

Adam ne odgovori. »Marijana, slatka mala Marijana« šištao je kroz zube mršteći obrve i lupkajući nogom. Lijepio je posljednji lik za svoj čardak ni na nebu ni na zemlji i strepio da ona na kraju glasno ne izgovori ono što su oboje znali: uhvatio ju je u mrežu samoobmane i nije želio da umakne. A nagon za samoobmanom je tako jak da se ne javlja samo uz izvinjenje mladosti.

— Jesi li gotov? — upita Lucija gotovo šapatom.

— Sad ću.

Spremio je kartone u koverte, obliznuo ih i zatvorio.

— Idem na poštu — rekao je skrivajući oči od nje i kao krivac izišao.

Lucija pokupi po stolu ostatke papira zajedno s mrvicama kruha, bací ih, otvori prozor i nastavi mesti kuhinju.

Ispod Bilogore razigrao se vjetar i zatrešao zastorima.

(Priče o velikoj i maloj djeci)

(Ilustracija J. Turković)